

Talouden puolivuotiskatsaus ja elokuun tuloslaskelma

KHALL 23.09.2024 § 288
1805/02.02.02/2024

Valmistelija

Ari Virolainen

Kaupunginvaltuusto on 18.12.2023 § 85 hyväksynyt vuoden 2024 talousarvion ja vuosien 2025–2026 taloussuunnitelman.

Kaupunginhallituksen 8.1.2024 käyttösuunnitelmia koskevan päätöksen mukaisesti kaupunginhallitukselle ja valtuustolle toimitetaan neljännesvuosittain kaupungin talouden tilanteen yksityiskohtaisempi seuranta, jota täydentää talouden kuukausiraportointi hallitukselle.

Tilikauden alijäämä on kesäkuun lopussa 1,2 miljoonaa euroa. Koko vuoden talousarvion alijäämäksi on arvioitu 1,0 miljoonaa euroa.

Toimintakate on kesäkuun lopussa 2,1 miljoonaa euroa edellistä vuotta huonompi. Toimintakatteen muutoksesta noin miljoona euroa selittää kuntaliitosavutusten poistuminen, mutta ulkoiset toimintakulut ovat nousseet noin 1,1 miljoonaa euroa. Tästä noin 0,5 miljoonaa euroa on henkilöstökulujen nousua. Talousarviossa 2024 koko vuodelle on varauduttu vajaan 1,5 miljoonan euron (noin 5 %) henkilöstökulujen nousuun vuoden 2023 toteumaan verrattuna.

Ulkoiset palvelujen ostot ovat noin 472 000 euroa edellistä vuotta suuremmat. Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden kasvu on noin 177 000 euroa.

Vuoden 2023 alussa maksettiin pääosa nk. verohännistä, joten erityisesti tammi- ja helmikuun toteumat ovat edellistä vuotta merkittävästi pienemmät. Verotulot ovat kesäkuun lopussa 3,3 miljoonaa euroa edellistä vuotta pienemmät. Kuntaliiton toukokuisen veroarvion mukaan Kankaanpään verotulot tulisivat olemaan noin 28,7 miljoonaa euroa. Talousarviossa on ennakoitu 28,1 miljoonan euron verotuloja. Yleinen talouden kehitys ei kuitenkaan tällä hetkellä tue oletusta, että verotulot toteutuisivat ainakaan merkittävästi talousarviota parempina. Koko vuoden toteumaan vaikuttavat myös edellisten vuosien oikaisut. Arvion mukaan ne tulevat olemaan positiivisia tuloverojen osalta ja ne tulevat olemaan negatiivisia kiinteistöverojen osalta. Kiinteistöverojen aikaisempien vuosien oikaisu näkyy kesäkuun tuloslaskelmassa.

Valtionosuuksien taso putosi merkittävästi vuodelle 2024. Tässä vaiheessa vuotta ne ovat 0,7 miljoonaa euroa aiempaa pienemmät. Kokonaisuutena niiden ennakoitaan jäävän yli 1,6 miljoonaa euroa vuoden 2023 tasosta.

Kokonaisuutena kaupungin talous on tässä vaiheessa vuotta toteutunut 5,7 miljoonaa euroa edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa heikompana.

Vuosien ja kuukausien välisessä vertailussa on huomioitavaa, että vuoden 2023 tammi-maaliskuun toteuma oli kertaeristä johtuen täysin poikkeuksellinen. Vuoden 2023 kesäkuun ylijäämä 4,9 miljoonaa oli samalla tasolla koko vuoden ylijäämän kanssa. Koska valtionosuuksien taso on tänä vuonna vuotta 2023 pienempi ja palkankorotukset tulevat voimaan kesällä, ennakoitaan myös loppuvuoden toteuman olevan alijäämäinen.

Kaupungin alkuvuoden talouden toteuma ennakoi edelleen huonoa talouden toteumaa koko vuodelle. Toteuma on ennakoidun suuntainen ja alijäämä on kehittynyt heinäkuuta lukuun ottamatta tasaisesti vuoden aikana. Kehitys on vastaavan tyyppinen kuin muilla kunnilla. Talouden toteumaan edelleen uhkaa vielä talousarviota huonommasta toteutumasta. Kaupungin kaikissa toiminnoissa kiinnittää erityistä huomiota, että talouden toteumaa pystytään parantamaan ennakoidusta.

Sivistyslautakunnan alaisen tulosalueen toimintakate on kesäkuun loppuun mennessä 892 283 euroa suurempi kuin vuonna 2023, sen merkittävä nousu johtuu useasta eri tekijästä. Toimintakulujen osalta toteuma on 573 863 euroa suurempi kuin 2023. Toimintakulujen toteutumassa näkyy erityisesti palveluiden hintojen nousu niin sisäisissä kuin ulkoisissa palveluissa sekä vuokrien kohoaminen. Vaihtuvina kuluina kotikuntakorvausmenojen osuudet vaihtelevat vuosittain kuten palvelusetelikulutkin. Henkilöstökulujen nousuun vuoteen 2023 verrattuna ovat vaikuttaneet tehdyt työmarkkinaratkaisut sekä valmistavan ja suomi toisena kielenä opetuksen kulut.

Tulosalueen arvion mukaan vuoden 2024 talousarvioon tulee syksyn aikana kuitenkin vielä vaikuttamaan tulosalueen tekemät toimenpiteet, joita käsitellään sivistyslautakunnan elokuun kokouksessa. Toimenpiteistä huolimatta tulosalueen kasvatus ja opetus talousarvioon varatut määrärahat tulisivat tulosalueen arvion mukaan ylittymään. Vaikutukset talousarvioon käsitellään syksyn 2024 aikana, kun tehtyjen toimenpiteiden vaikutukset tarkentuvat.

Positiivisena muutoksena on kaupungin väkiluku, joka on kasvanut kesäkuun loppuun mennessä 82 henkilöllä.

Työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli kesäkuun lopussa 10,8 % eli hieman vähemmän kuin vuoden vaihteessa (11,0 %). Työttömyysaste oli kuitenkin korkeampi kuin vuotta aiemmin (9,4 %).

Elokuun lopussa tilikauden alijäämä oli 1,4 miljoonaa euroa. Tilikauden alijäämä tässä vaiheessa ennakoi talousarviota heikompa tulosta.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja Mika Hatanpää
Päätösehdotus	Kaupunginhallitus merkitsee puolivuotiskatsauksen ja elokuun tuloslaskelman tiedoksi ja antaa ne tiedoksi kaupunginvaltuustolle.
Päätös	Ehdotus hyväksyttiin.
Täytäntöönpano	Kaupunginvaltuusto
Lisätietoja antaa	Talousjohtaja Ari Virolainen, 044 577 2241
